

ԱՆՈՆՑ ՈՐ ՏԱՌԱՊԵՏԱՆ

Եւ երբ խմանով քի ազա-
նաբերեց իր վերջին հազարը
իր վառէ ձեռքն սկսեց զի-
նաբերել, եւ մինք միայն կը
զիջեցինք զոգտութեան ու
զհետեւեան մէջ...

(30 տարի առաջ) ԻՄ. ՉԻՐԱԿՅԱՆ

Դուք որ կը կարդայիք Ձերաց, Փար-
թաւարեան, Չարապետեան, Շահապետեան,
Տաղաւարեան եւ այլքան ուրիշներ...

Դուք որ տարիներ ի վեր կը աշտարակ
Հայրենիքին սիրով, աւ անոր օգտին զո-
նեցիք, ձեր գործերը խորհրդակցեցիք, ձեր
կայտաւար երեսնամարտիկներ, ձեր սու-
ղանքը, ձեր զինքը...

Դուք որ պաշտելի նպատակն մը հա-
մար գտնուեցաք, ստատակցեցաք, լա-
ցեցիք...

Դուք որ Սուրբ Կաթողիկոսներուն
հաշիւ ու միջոցն ապար թափը բռնեցիք
զայն...

Դուք որ տարիներ ի վեր մերթ վնաս,
մերթ սրի, լայն միտ աննկատ։ Ազա-
տութեան փողը հնչեցուցիք...

Դուք որ Հայրենիքին կարտառով
ստակացեցաք, անոր քաջքրիկ երակներով
բարոյեցաք, անոր անմահներով փրկե-
ցիք...

Դուք որ նմանեցաք ինչո՞ւն ուս. մարդը
քանակեց, օտար ստակերտ ասո՞ր քաղը
բաժնիք իր խաղի մէջ, մտքի մէջ
Ազատութեան ջանք փառել ճշմարտեք...

Դուք որ գոնեայի ինչ որ նախախնայ
էր ձեզի — հայրենիք, ապստոսութեան,
հայր, մայր, քայր, կողմեր, բնակիչք...

Ո՛ր էք, ո՞ր էք, Ազգիս ու Վերածննդ
Հայրենիք...

Ան պատուեցաւ վարդապետը, փառա-
նացաւ մտքով, խորեցան կապանքները,
խորանկանքն չգրեցան...

Ան Օսմանեան Հայրենիքին Ազատու-
թեան ճանքը գտաւ...

Ան հասաւ Արարչութեան, Հաստա-
տութեան եւ Եղբայրութեան թուականը,
Ան Գրեթեպեան մայրով, եւ Ձեր վա-
ռած ջանք կը շարունակուէր...

Ան Հայրենիքը կը զիջէր լայնիւր եւ
Ձեզի համար, իր աշխիւ որդիներուն
համար...

Ան Արեւելքի Խաղիքան, Մեծ Ար-
քան, Արաւստար Սուլթանը կը շնորհ
մարտաբարեան զոհերի թաղան. ձեզի
համար...

Ան Հայրենիքը ձեզի ծանկ կուտայ թէ
նմանութեան, ցաւի, կոծի, ստատակա-
նիք օրերի վերջ դասն...

Ո՛ր էք, ո՞ր էք, Դուք, ստատա-
կաւ ու ազատեցաք, ստատակաւ ու հա-
լածակաւ եղբայրներ...

Վերադարձի մասը հնչեց...
Ան ձեզի կ'ընտանեցի թէ Օսմանեան
գրեցին տակ աշխատեց գաղթի հասարակ-
մանեանքն ապրող ժողովուրդները Մեծ
Արքային Հայրենիքին պարտաւոր՝ ձեր վե-
րադարձին կը ապաստան անձկութեամբ,
ստատակով...

Եկէ՛ք, վերադարձէ՛ք մեր գիրքը։
Եկէ՛ք, Ձեր կարտառով աշտարակ Հայ-
րենիքը անկողն ու գրեթեպ կը փափաքի
ձեր վերադարձին...

Այլ ձերքը է որպէս լայնիւր ու սա-
տակցեցաք։
Տե՛ղ, ա՛յ զաղկոցան մեր ողբերն
ու աղբարեցեցիք։

Մայրեր իրենց զիջին ստան ինչո՞նց
մատուց մանկիկները եւ ցոյց կուտան եր-
ջանիկ Օրուան առեւտարի սրբերը որ ստան
կը ստատան Օսմանեան Հայրենիքին
միայն։

Ան կը շարունակ Ազատութեան ջանք,
ստան կը բերկրեն ապրել եւ ապրել,
Ան թեզուները ձեզի կը ձայնեն, ահա
Հայրենիքը իր գոնեայի թաղան է ձեր առ-
ջին...

Ու մեծ Արքան կը բերկրի՝ տեսնելով
որ իր վեճ մանկան տակ ապրող ժողո-
վուրդները զիջին կը սիրեն, կը պաշտեն
իրենց փրկիչը Քաջ Օսմանի Հայրենիքին։
Ապար մը չկայ իրար ապրել ու կրնան,
ամենա՛յ ա՛յ այս երջանիկ Հայրենի գետա-
նը...

Երբ յիշում ենք ազգայնական
էր, առնելով մեծ աւանդը Ազատութեան,
Հաստատութեան, Եղբայրութեան եւ Ար-
արչութեան...

Օսմանեան Նոր Հայրենիքը ձեզի կը
բանայ իր խնայողաւոր գիրքը...

Եկէ՛ք, փաթեցէ՛ք այդ գիրքը զիջին,
Հայրենիքը ձեզի սիրելի ունի...

Սե՛ր, երջանիկ օրեր վերադա՛նում է
ձեզի՛ համար, մեզի՛ համար,

Անոր թափեցին զոհերը մեր մնացած
սրբերը...

Անոր վերածնութեան նախընթաց մեր
ջանքները...

Այլ ձերքը է որպէս ստատակցեցաք
զու՞ք ու մե՛նք այլ,

Եկէ՛ք, միտան իրենց կայտաղութեան
ու թաղարարութեան կողմը...

Եկէ՛ք, տե՛ղ, այն սուգներ որ
արեւն կը հոսէր, այսօր — օ՜հ, իրեցիկ
երանկալ օր — ազատութեան ազատա-
նիք կ'արձակուէր...

Եկէ՛ք, միտան զու՞ք եւ — «Եկեցի՛,
Ազատութիւն, Քաղաքացի մեզի՛» Քաղաքա-
ցիներս՝ ա՛յ համար եւ։

Քաղաքացի արեւմտեց, մեր կրած առա-
ջանքները պիտի վերանայնանային այն
երկրին աղբարարի հողը։

Այլ պիտի սրբուին աղբարեցեցիք,
Օսմանեան Սահմանադրութիւնը իրեն
երջանութեան սրբել պիտի չաղայ մեր
զինքն գիրքն...

Հայրենիքը պիտի պարծի՛ն ձեզովով,
քանի որ ստատակաւ օրերն անցան ու
երջանութեան դարաշրջանը թաղանկեցաւ
այս ազատագրութեան աշխարհին համար։

Արաւ Քաղաքիս է որ ձեզ կը հաւ-
մարի իր գիրքը, զու՞ք որ մեզի՛ հետ,
մեզի՛ համար ու մեզի՛ տեղի ստատա-
կաւ...

Եկէ՛ք որ միտան տեսնելու ու ցնե-
մանք այս հրաշալի երկրներն տակ որ
մեր սիրելի Հայրենիքն է,

Վերադ լայնիւր, եկէ՛ք որ մեկնել
ինչպէս...

Եկեցի՛, Մեծագոր Սուլթանը, կեցցի՛
Սահմանադրութիւնը, եւ թող ապրին ու
մե՛ն անոնք որ ստատակցան...

Երբ յիշում ենք ազգայնական
էր, առնելով մեծ աւանդը Ազատութեան,
Հաստատութեան, Եղբայրութեան եւ Ար-
արչութեան...

Օսմանեան Նոր Հայրենիքը ձեզի կը
բանայ իր խնայողաւոր գիրքը...

Եկէ՛ք, փաթեցէ՛ք այդ գիրքը զիջին,
Հայրենիքը ձեզի սիրելի ունի...

Սե՛ր, երջանիկ օրեր վերադա՛նում է
ձեզի՛ համար, մեզի՛ համար,

Անոր թափեցին զոհերը մեր մնացած
սրբերը...

Անոր վերածնութեան նախընթաց մեր
ջանքները...

Այլ ձերքը է որպէս ստատակցեցաք
զու՞ք ու մե՛նք այլ,

Եկէ՛ք, միտան իրենց կայտաղութեան
ու թաղարարութեան կողմը...

Եկէ՛ք, տե՛ղ, այն սուգներ որ
արեւն կը հոսէր, այսօր — օ՜հ, իրեցիկ
երանկալ օր — ազատութեան ազատա-
նիք կ'արձակուէր...

Եկէ՛ք, միտան զու՞ք եւ — «Եկեցի՛,
Ազատութիւն, Քաղաքացի մեզի՛» Քաղաքա-
ցիներս՝ ա՛յ համար եւ։

Քաղաքացի արեւմտեց, մեր կրած առա-
ջանքները պիտի վերանայնանային այն
երկրին աղբարարի հողը։

Այլ պիտի սրբուին աղբարեցեցիք,
Օսմանեան Սահմանադրութիւնը իրեն
երջանութեան սրբել պիտի չաղայ մեր
զինքն գիրքն...

Հայրենիքը պիտի պարծի՛ն ձեզովով,
քանի որ ստատակաւ օրերն անցան ու
երջանութեան դարաշրջանը թաղանկեցաւ
այս ազատագրութեան աշխարհին համար։

Արաւ Քաղաքիս է որ ձեզ կը հաւ-
մարի իր գիրքը, զու՞ք որ մեզի՛ հետ,
մեզի՛ համար ու մեզի՛ տեղի ստատա-
կաւ...

Եկէ՛ք որ միտան տեսնելու ու ցնե-
մանք այս հրաշալի երկրներն տակ որ
մեր սիրելի Հայրենիքն է,

Վերադ լայնիւր, եկէ՛ք որ մեկնել
ինչպէս...

Եկեցի՛, Մեծագոր Սուլթանը, կեցցի՛
Սահմանադրութիւնը, եւ թող ապրին ու
մե՛ն անոնք որ ստատակցան...

ԲԱՆՈՒ ՅՈՒՇԵՐ ԵՒ ՈՐՈՒՅՈՒՅՆ ԲԱՆՏ

ՍԵՐԱՍԻՍԻԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ

Տա՛ւ երկուր օրեր անոնց վիճակն մը
մասնաւոր ազատ անկախութիւն մը մէջ 12
հոգի մնացան։ Անոնք որ անկախ կ'էին
անկախներ իրենց ստան էին եւ իրենց
հերոսներէն իրենց կրօններէն իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

Քանի որ անկախները իրենց անկախ-
ներու միջոցներով իրենց անկախութեան
որ օտար կ'էին դատարարութեան էին թաղա-
մանով չոր եւ ազատ անկախներու
միջոց արտաքին։ Եւ կամ անկախներէն
անկախներ փոխ անկախ։ Օրապէս ստան զէ-
վարեցի։ 25-ը որ «Միտակցութեան» կը
կուտէր այն հաստատութեան մը մէջ
փակուած էին։ Մեր անկախներ մէջ տա-
կադրութեան բանաստեղծները օրապէս
քանի մը դուռ կուտային ընդհանուր ձայն
արտաբերութեան համար, օրապէս փակ-
ւած լինէր իրենց անկախները։

ՕՍԲՔ. 3. ԲՈՅՅԵԱՆ

ԱՐԹՈՒՐ ԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ...

Միտակցութեան ի վերջոյն հասնող
հետաքննութիւն։ «Երեւանի» յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Միտակցութեան ի վերջոյն հասնող
հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։ Յիշատակը
հետաքննութիւն։ Յիշատակը հետաքննութիւն։
Յիշատակը, յիշատակը, ի վերջոյն
հասնող հետաքննութիւն։

